

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" nakłada dodatkowa zadania na asystentów rodziny. Asystent ma być odpowiedzialny za koordynację usług poradnictwa w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej oraz dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Z pomocy asystenta będą mogły skorzystać kobiety posiadające dokument potwierdzający ciążę, ich rodziny lub rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Osoby zainteresowane usługą koordynacji będą musiały złożyć wniosek do kierownika ośrodka pomocy społecznej. Do procedury przydzielenia asystenta nie będą miały zastosowania przepisy art. 11 ust. 1-3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, co oznacza, że w stosunku do osoby uprawnionej nie będzie przeprowadzany wywiad środowiskowy ani nie będzie przeprowadzana analiza sytuacji rodziny. W przypadku wpłynięcia wniosku od osoby uprawnionej, która spełni warunki przyznania wsparcia (przedłożenie zaświadczenia) kierownik OPS będzie zobowiązany do przydzielenia tej osobie asystenta.

Złożenie wniosku będzie równoznaczne z wyrażeniem zgody na przetwarzanie przez asystenta rodziny jego danych osobowych niezbędnych do wykonywania zadań wynikających z ustawy oraz zgody na przekazanie asystentowi rodziny przez podmioty mogące udzielić wsparcia wnioskodawcy, z wyłączeniem świadczeniodawców, informacji o udzielonym wsparciu. Wskazany przepis jest sformułowany bardzo niefortunnie. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 27 ustawy o ochronie danych osobowych dopuszcza przetwarzanie danych osobowych wrażliwych m.in. jeżeli osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę na piśmie albo jeżeli przepis szczególny innej ustawy zezwala na przetwarzanie takich danych bez zgody osoby, której dane dotyczą, i stwarza pełne gwarancje ich ochrony. Sformułowanie zawarte w ustawie „Za życiem” może rodzić wątpliwości w zakresie możliwości wycofania przez wnioskodawcę zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Koordynacja ma polegać na opracowywaniu wspólnie z osobami uprawnionymi katalogu możliwego do uzyskania wsparcia oraz występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu osób uprawnionych, na ich żądanie, do podmiotów publicznych wykonujących zadania publiczne w zakresie szeroko rozumianego wsparcia społecznego lub podmiotów, którym takie zadania zlecono przez jednostki sektora finansów publicznych, z wyłączeniem świadczeniodawców, w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia. W szczególności będą to ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, jednostki organizacyjne gminy realizujące zadania z zakresu świadczeń rodzinnych.

Zgodnie z art. 8 ust. 4 ustawy podmioty odpowiedzialne za realizację wsparcia obowiązane będą są do współpracy z asystentem rodziny w zakresie przekazywania informacji na jego wniosek o możliwym do zrealizowania przez te podmioty wsparciu. Ponieważ w tym przypadku z tego obowiązku nie zostali zwolnieni świadczeniodawcy, należy przyjąć, że również oni będą zobowiązani do przekazania informacji asystentowi.

Zgodnie z art. 8 ust. 5 podmioty świadczące usługi szeroko rozumianego wsparcia społecznego, z wyłączeniem świadczeniodawców, będą zobowiązane przekazywać asystentowi rodziny informacje również w zakresie udzielonego wsparcia w przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 4.